

Iz Italije. Piemonteški državni zbor je končal obravnave zastran nove, od francozke vlade zahtevane postave, po kateri pregreškov zoper tiskino postavo ne bodo več porotniki sodili. Grof Cavour je dobil večino glasov za-se in ostane tedaj še minister. Nek berlinski časnik piše o tem in sploh o piemonteški politiki: „Še nikolj, kar svet stoji, ni nobeno ministerstvo tako imenovano konservativno mojstrovanje tiskarstva s takimi prekucijskimi dokazi zagovarjalo. Cesar Napoleon — tako govori ministerski predsednik kaj priprosto — je varh Italije; kdor svoje upanje v prebujenje Italije stavi, mora v Pariz svoje oči obračati. Zato mora Sardinija svobodo tiska varhu Italije darovati; zakaj cena te svobode in svobodnosti je otéta narodnost!“ „In res jo je Sardinija, ko se je francozkemu varstvu podvergla, tako zavozila, da ji ni od nikodar dobička upati.“

Iz Nemškega. Požar, kakoršnih malo, je 24. aprila popoldan mesto Frankenstein na Prusko-sileškem skoraj popolnoma pokončal. V kratkem času so gorele vse poslopja in dasiravno so prišli iz vsih krajev pomagat, vendar niso mogli nič opraviti, ker je bil vihar prevelik. Sopara je bila tolika, da še konji v ozkih ulicah niso mogli prestajati in mnogo mnogo ljudi je poginilo. Še drugi dan so vlekli kosti za kostmi, ude za udi izpod razvalin. Tudi bližnja vas Zadel je pogorela. Doslej je 23 mertvih naznanjenih. Sliši se, da so sopet otroci s harnicami ali vžigavnimi klinčki igrali, čez 500 hiš požgali in čez 5000 ljudi ob premoženje in podstrešje pripravili!

Iz Francozkega. Najnovejša novica iz Pariza bi utegnili tū in tam ljudi precej osupniti. Francozka vlada je namreč za 42,000 mož armado pomnožila. Vpraša se, katerim sovražnikom velja to? Eni pravijo, Angležem, drugi so v skerbi, da je to z namenom v zvezi, kateri še niso znani in so Italii namerjeni. Nas pa obhaja misel, da to ne velja unanji politiki, temuč notranji. Al Francozje se ne pripravljajo samo na kopnem, tudi na morju kažejo, da hočejo biti pripravljeni, naj že pride karkoli: „Moniteur“ tají sicer vsako pripravljanje na morju, pa vendar, čimu potrebujejo 150 parobrodov vsake verste in še 72 družih bark? Francozko kupčijstvo ne potrebuje toliko bark. Zavoljo tega pogledujejo Angleži z nekako debelimi očmi na Francozko, in če vidijo, da ti ne postopajo, tudi oni ne bodo rok skrižem deržali.

— Zaperanja še vedno ni konca ne kraja. — Mnogo poljskih izseljencov se vrača ta čas v svojo domovino iz Francozkega; nekteri z ženami in otroci. Nepremožni dobivajo od ruske vlade dnarjev za dolgo pot.

Iz Turškega. Turška vlada je poslala pred nekimi tedni črnogorskemu knezu tako imenovan ultimatum, s katerim zahteva, da naj bo Črna gora porok za mir ob turški meji, to je, da Črnogorci ne bodo več čez mejo v turške dežele zahajali ropat. Ako se v to zahtevanje ne vdá, bo storila turška vlada, kar bo za varstvo svojih podložnikov vgodno spoznala; ne bo se pa s Črnogorci vojskovala, temuč samo njih deželico bo z vojniki oblegla toliko časa, dokler ne bodo Črnogorci terdno obljubili, da hočejo kot pošteni sosede mirno živeti.

Kerške pesmi za pokušnjo.

II.

Kostrenčice ¹⁾ mlade! noste se oholo,
Da vam nezavide tri gradi ²⁾ okolo. —
Blagoslovi Bože majku, ká te rodi!
Bog pomiluj otca, ki te lipo zgoji!
Blagoslovi Bože pleni i povoji,
Kí su previjali prebeli život tvoj!
Blagoslovi Bože vse puty i stozy, ³⁾
Po kíh som hojival ⁴⁾ do moje jubice! ⁵⁾

III.

Kada mi Franica k mašici hojáše, ⁶⁾
Za njun ⁷⁾ mi Nanulo na konjiću jaše:
„Počeka me, Frane, službenice moja!“
„Nit' som te služila, nit' te čekat oću.“
Onda mi Nanulo konjića podbadne,
Ter Franu sarene ⁸⁾ na — srid ravna poja. ⁹⁾
„Voliš ¹⁰⁾ ti, Franico od meča umriti,
Al' mene mlajohna pod otaj ¹¹⁾ jubiti?“
„Volim ja, Nanulo, od meča umriti,
Ner' tebe mlajohna pod otaj jubiti.“
Onda mi Nanulo sabjicu zitegne, ¹²⁾
Da oće Franici glavicu odsíci.
„Pusti me, Nanulo, da dvi riči reči.“
„Rêci, rêci, Frane, 'ko ćeš i četire.“
„Ti ćeš se namirit na mojih devet brát,
Devet bratác mojih, deseti otoc starí,
(Kí najmlaji biše, najjadnji biše),
Oni hte te pitat: si nam kadi vide', ¹³⁾
Si nam kadi vide' sestru našu Franku?“
„Nit som jé ja vide', nit son š njun govore.“
„Čo ti to Nanulo sabjica krvava?“
„Sabjica krvava, košutu som ubí.“
„Kadi ti, Nanulo, méso od (sic!) košuty?“
„Méso od košuty va jamu duboku.“ ¹⁴⁾
„Kadi ti, Nanulo, koža od košuty?“
„Koža od košuty va jamu doboku.“

¹⁾ Kostrená, é, ój: (izvestní pridav.) je primorje medju Rekom i Bakrom. ²⁾ Krčani pravo kakor i Vi i vsi severni Sloveni; tri grada nije pravo. ³⁾ Mi Čokavci imamo o (Vi pa e, i, o) kde je starosl. ь ili ъ na pr. otoc, osol, stoza itd. ⁴⁾ glagol za navadu: „ich pflegte zu gehen.“ ⁵⁾ namesto ljubčice; naši ne trpé lj, zato govore: zemja, kraj itd. namesto zemlja, kralj. ⁶⁾ hodjáše. ⁷⁾ U Krčán je instrument. jednine žens. imen kakov u Poljakov, a i u davnih Slovenov, kroz nós, na pr. žena, ženon — un, polj. žena, ovca, ovcon, polj. ovca, miloštn, m je jako mlad. Naš glasoviti pesnik Baraković ima v Jaruli: glovon, viron; knjiga „Oliva“: grubljon; „život s. Katarine“: š njon, z družbon, svojon, silon, dušon, mukon; „Filomena“: s vručon. ⁸⁾ sagnati, to je, doteći. ⁹⁾ polja. ¹⁰⁾ hoćeš radje, rajše, lat. mavis. ¹¹⁾ otajno. ¹²⁾ izteg. ¹³⁾ Krčani čokavci kadterkad zamuče l. ¹⁴⁾ hitil sam v... Pis.

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—XXI. naznanila . 900 fl. 52 kr.

Gospod Jožef Goriup, c. kr. policijski vodja v Zadru	2 fl. — kr.
„ Greg. Čižman, c. k. polic. nadkomisar „	1 „ — „
„ Janez Florian Zernic, svetovavec c. k. deželne sodnije v Zadru	2 „ — „
„ Alojzi Trauč, c. k. nadlajtnant polka Princ-Hohenloheškega v Zadru	1 „ — „
„ Edvard Skubic, c. k. nadlajtnant polka Princ-Hohenloheškega v Zadru	1 „ — „
„ Raimund Endlišek, c. k. auditor polka Voherjevega v Zadru	1 „ — „
„ Edmund Jenko, c. k. nadlajtnant polka žandarmerijskega v Zadru	1 „ — „
„ Franc Podkrajšek, c. k. lajtnant polka žandarmerijskega v Zadru	1 „ — „
„ Janez Jevnikar, c. k. poštni kontrolor v Zadru	1 „ — „
„ Ivan Terdina, c. k. gimazialni učitelj na Reki	5 „ — „
„ Vinko Pacel, „ „ „ „	1 „ — „
„ Viko Slamnik, „ „ „ „	1 „ — „
„ Ognjaslov Katkić, c. k. gim. „ „	1 „ — „
„ Jakob Čičigoj, „ „ „ „	1 „ — „
„ Janko Božić, „ „ „ „	2 „ — „
„ Franjo Kurelac, pisac horvatski „	1 „ — „
„ Malešević, c. k. finančni komisar „	1 „ — „
„ J. Pavletić, c. k. deželni odvetnik „	1 „ — „
„ J. Ks na Reki	2 „ — „
„ G. J. Janc, fajmošter	1 „ — „
„ dr. Faustin Suppe, advokat na Reki	1 „ — „
„ M. R. iz Trebolj	1 „ 20 „
„ Jakob Ukmar, učitelj v Mošnjah	— „ 30 „

Skupaj . 931 fl. 42 kr.